

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet.
„Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Paupečas ir Balys Vyliūdas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S . . . I N F O R M A C I J A
Münchenas Penktadienis, 1946. v. 31 d. /III metai/ Nr. 124 /161/

Amerikos Lietuvių Kongreso politinės deklaracijos

XIX

XI. Tarptautinis ne ašies karo nusikaltėlių teismas

JAV-bių Kongreso Užsienių Reikalų Komisijai:

Amerikos Lietuvių Kongresas reiškia pasitenkinimą, kad viena antroje pasaulinio karo nusikaltėlių grupė yra pastatyta prieš tarptautinio teisingumo stela, kur sėdi rusų valstybės atstovai, teisdami vokiečių karo nusikaltėlius už nusikaltimus, padarytus ne vokiškoms šalims ir tautoms, tame skaičiuje ir rusų tautai.

Tarptautinio karo teismo Nurnberge charta tam tikrus nusikaltimus taip apibūdina: samokslas ir nusikaltimai taikai, karo nusikaltimai ir nusikaltimai žmoniškumui.

Amerikos Lietuvių Kongresas vis dėlto kreipia amerikiečių tautos dėmesį į faktą, kad kol kas jokių priemonių nenumatyta patraukti atsakomybės ne ašies nusikaltėlius už daugybę nusikaltimų pasaulio taikai ir okupuotų kraštų civiliams gyventojams.

Yra visiems žinomas faktas, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė per Komisarių tarybos pirmininko ir užsienių reikalų komisaro Viaceslavo Molotova susimokė su Vokietijos vyriausybę atstovaujančių Joachimū Ribbentropu ir kitais Vokietijos oficialiais asmenimis daryti nusikaltimus taikai, laužant tarptautines sutartis, susitarimus ir pažadus, sudarydami ir vykdydami bendrą planą arba samokslą prieš daugelį Rytų Europos šalių, tame skaičiuje įskaitant Lietuvą, Latviją ir Estiją — 1939 m. rugpjūčio ir rugsėjo mėn. Po to, vykdydama Vokietijos-Rusijos samokslą, Sovietų Sąjungos vyriausybė ginkluotomis pajėgomis

įsiveržė į Lenkijos teritoriją ir, grasydama sovietų ginkluotų pajėgų panaudojimu, priverė Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybes 1939 m. spalio mėn. priimti vadinamus tarpusavio pagalbos paktus, įvedančius rusų kariuomenę į Baltijos valstybes, su „iškilminga Rusijos garantija“ gerbti šių šalių suverenitetą, jų vidaus politiką ir socialines bei ekonomines sistemas. Po šio žingsnio įvyko Sovietų Sąjungos agresyvinis karas prieš Suomiją ir buvo sudaryta Otto Vunsinen marionetinė vyriausybė teisėtos Suomijos vyriausybės vietai užimti. Šie Sovietų vyriausybės veiksmai aiškiai priklauso prie Nurnbergo teismo 1 punkte išvardintų nusikaltimų taikai. b.d.

Byrnes ir kas toliau?

/Walter Lippmann, N.J. Herald Tribune/

Po Byrnes išmintingos Paryžiaus konferencijos nesutarimų anyskaitės pasidarė aiškiau negu kada nors, kaip yra svarbu turėti ginčijamas vietas militarinėje kontrolėje.

Molotovas negavo nieko, ko jis norėjo gauti iš Italijos: Triesto miesto, Venecijos Julijos dalies ir aukštojo Isonzo, kas randasi jau už vadinamosio Morgano linijos, kurie turi už mus britų-amerikiečių kariuomenę. Jis negavo ir tokių reparacijų, kokių jis reikalavo, nors gavo tam tikrą pažadą: Tad todėl, kad pati Italija yra britų-amerikiečių kontrolėje. Jis negavo nieko iš Italijos imperijos.

Mes, britai ir amerikiečiai, iš antros pusės negalėjom gau-

ti, ko mes norėjome buvusiose satelitinėse valstybėse, nors Byrnes ir nepasakė, bet svarbiausia jis norėjo apuliuoti ekonominį imperializmą, kurį rusai primetė Rumunijai ir bando primesti visam Dunojaus baseinui, įskaitant Austriją. Dunojaus slėnis, išskyrus Austriją, kur mes esame tvirtai įkėlę koją, yra už Raudonosios armijos linijų..

Rusai galėjo pasakyti „ne“ ir pasakė „ne“ i mūsų reikalavimus Dunojaus slėnyje ir Balkanuose. Britai galėjo pasakyti „ne“ ir pasakė „ne“ i rusų reikalavimus Italijos imperijoje. Britai ir amerikiečiai kartu galėjo pasakyti „ne“ ir pasakė „ne“ i rusų reikalavimus Italijos pusiasalyje. Tai buvo mirties taško priežastys, kuri privertė konferenciją pertraukti.

Iš Byrnes kalbos matyti, kad jis buvo numatęs du skirtingus kelius išeiti iš mirties taško. Vienas kelias, kuris buvo numatytas dar prieš vykstant i Paryžių, buvo - nepavykus susitarti su rusais, vakarų sąjungininkai sudarys separatinę taikos sutartį. Dabar jis tą mintį atmetė, kaip tai aiškėja iš jo kalbos, nes ji tuščia ir pavojinga. Jis ėmėsi kitos idėjos - mobilizuoti pasaulio opiniją, kad priverstų rusus suminkštinti savo reikalavimus. Jis pareiškė, kad to bus siekiama per taikos konferenciją, kurioje dalyvaus 21 prieš ašį kariavusi valstybė, ir vėliau per S. Tautų pilnatinę suvažiavimą. Jis prileido, kad taikos konferencijoje rusai gausio 7 balsus, o vakarų sąjungininkai 14, o S. Tautų pilnatinę suvažiavime rusų palaikysio 7 balsai, o amerikiečius-britus 44 balsai.

Tai yra vienas iš planų, kurio gali būti griebtasi tik tada, jeigu pasirodytų tikras dalykas, kad rusai nusileis. Jeigu rusai nenusileis, tuo planu bus suardyta S. Tautų organizacija ir mūsų teks remti visą eilę silpnų valstybių, kurias mes moraliai mobilizavome. Generalinio štabo viršininkai supras, jeigu to dar nesutorato Byrneso patarėjai, kad surikiuoti didelį skaičių silpnų valstybių prieš Rusiją, reiškia Amerikai kariškai išsipareigoti. b.d.

Margasis mūsų gyvenimas

Munchene gyvenantiems lietuviams gauta BALF'o drabužių siunta. Drabužiai šiuo metu yra rūšiuojami ir inventarizuojami. Ši darba baigus, bus pradėtas jų dalinimas. Tikslus drabužių dalinimo laikas ir vieta bus pranešta vėliau.

Drabužiai dalinami tikrai jų reikalingiems. Pirmiausia: 1. Buv. karo belaisviams, ligšiol drabužių negavusiems, 2. Asmenims, per pirmą drabužių skirstymą jų negavusiems, 3. Faktiškai studijuojantiems studentams, atlikusiems visus reguliarius nustatytus darbus, 4. Darbininkams, dirbusiems prie drabužių transporto, rūšiavimo ir dalinimo, 5. T. R. Kryžiaus ir L. T. Bendruomenės darbuotojams, 6. Mieste gyvenantiems švietimo darbuotojams, nepasinaudojusiems stovyklų drabužių pašalpa, 7. Visiems gyventojams, pagal paduotus prašymus, atsižvelgiant i galimumus.

Asmens, norį gauti iš T. R. Kryžiaus drabužių, paduoda prašymus, nurodydami pavardę, vardą, gimimo datą, gyvenamąją vietą, kokius drabužius ir avalynę pageidauja gauti ir kokius drabužius bei avalynę jie yra jau gavę ir iš kur gavę.

Stovyklų gyventojų prašymai turi būti patvirtinti stovyklos grupės vadovo parašu.

Mieste gyvenantieji savo prašymus i teikia T. R. K. reikalų vedėjui Ant. Kašubui, o stovyklų gyventojai - savo išrinktiems atstovams iki birželio 4 d. Prašymus apspręstys Drabužių Skirstymo Komisija.

L. R. K. Muncheno Skyr. Valdyba.

Trumpos žinios

- Munchenas. I miesto savivaldybės išrinkta: 20 krikščionių demokratų, 20 socialdemokratų, 2 komunistai, 1 atstatymo partijos narys ir 1 nepartinis.

- Frankfurtas. Amerikiečių zonos miestų savivaldybių rinkimuose dalyvavo 83,2 % rinkikų. Rinkimų rezultatai tokie: krikščionys demokratams gavo 484 vietas, socialdemokratams - 421, komunistams - 47, liberalai demokratams - 34 ir kitos partijos - 39 vietas.